

NY MUSIK

i samarbete med
Caroli församling

Peter Hansen

– sorgesång och monolog

Two Rounds, nr. 2 – uruppförande

Agni paschalis

Porridge Fugue

Porridge Fugue

Monolog – uruppförande

Tunnelmusik – uruppförande

Monolog

Save me a kiss or I'll seize your tong

Objet trouvé

Modeskral II – uruppförande

Agni paschalis

Modeskral II

Two Rounds, nr. 1 – uruppförande

Dirge

Ann-Mari Hagström – piano och orgel

Peter Hansen – orgel

Björn Nilsson – piano och orgel

Lördagen den 20 november 2004 kl. 17.00

Carolikyran, Borås

Om denna konserts inledande verk skriver tonsättaren **Peter Hansen** (f. 1958): ”I våras ombads jag att inför kvällens konsert skriva något för den ovanliga och otympliga kombinationen orgel och piano.

Mina *Two Rounds* skrevs under några promenader tidigt i våras. Denna stillsamma musik, där inget händer, är av ambientkaraktär – d.v.s. ett slags möbelmusik som kanske gör sig bättre hemma i vardagsrummet än i en konsertsituation, där det ju förväntas att någonting *skall* hända.

Orgelstämman kan mycket väl spelas av andra instrument, exempelvis gambor, och den repetitiva pianostämman kan utelämnas helt. Det enkla diatoniska tonmaterialet återanvänds över passacagliaostinatot åter och åter igen i nya kombinationer, men att tala om variation i västerländsk, klassisk tradition är dock i detta fallet uteslutet. Passacaglian eller chaconnen förknippas i barockmusik ofta med en viss pompa (franska barockoperauvertyrer) eller som hos Purcell (t.ex. *Didos klagosång*) med ett visst patos. I mina *Two Rounds* lyser dock dessa en gång i tiden så verksamma musikaliskt-retoriska medel helt med sin frånvaro.”

Agni paschalis (2001) ”Denna lilla ikonbild av påskalamets mysterium tar sin utgångspunkt i en gregoriansk påskhymn ur den katolska ungerska kyrkans missale. När man för c:a 100 år sedan ville uttrycka sig ”arkaiskt” valde man kyrkotonernas modalitet medan jag i denna lilla miniatyr valde det ”arkaiskt” atonala och additiva. Sedan de nederländska skolornas tid har ”glädjehögtider” som påsk, pingst och i viss mån jul musikaliskt behandlats med en viss festivitas. (...) Min *Agni Paschalis* är snarare en komtemplation över påskmysteriet med den tomma graven. En bild av en rysk broderad duk med det krönte påskalammet som jag fann på nätet utgjorde också en inspirationskälla.” Liksom i *Two Rounds* är instrumentationen öppen.

Porridge Fugue (1991) är en synnerligen egenartad, närmast obegriplig (men älskvärd) liten sak. Vad en grötfuga är, kan man väl föreställa sig – men vad *Porridge Fugue* har med saken att göra är oklart.

Monolog (2001), detta programs i särklass kortaste komposition, hör bredvid *Modeskral II* (sent 90-tal) till den även för upphovsmannen oöverblickbara mängden av smärre tillfällighetskompositioner i dennes *œuvre*.

Tunnelmusik (2000?) – ett symmetriskt uppbyggt ackord om åtta toner, en enda stående klang som upprepas. Nej, inte riktigt. Små förändringar sker från klang till klang. Men nej, inte riktigt. Resultatet är en klanglig monolit, en närmast skulptural musik att vila i med skärpta sinnen – skenbart förutsägbar men ändå undanglidande. Den som har besökt Wanås skulpturpark och beskådat Richard Nonas ’La Colonne Terminée II’ – en rad stora stenbumlingar i skogen; uppenbarligen avsiktligt utplacerade men som ändå nästan skulle kunna tänkas vara där av naturliga orsaker – har en hållpunkt för örat.

Save me a kiss or I'll seize your tong (för fyrhändigt piano och/eller stråkktrio alternativt harmonium/orgel) (2003) är komponerat i två separata skikt som kan spelas var för sig eller tillsammans. En kärv, lätt Bartók-influerad pianosats möter en roterande harmonisk sekvens fylld av förhållningar. En vänsterhandskomposition, säger Hansen, vilket inte hindrar att den innehåller en hel del finesser. Titeln (garanterat rättstavad) är ett mysterium – männe även för upphovsmannen?

Objet trouvé (1991) Tänk er att ni sitter på apoteket och har en oändlig kö framför er. Den fantasifulle kan använda även denna stund till något kreativt – exempelvis att göra musik av könumren som långsamt tickar fram, lika långsamt som de klanger de så småningom fått till följd. 61 personer före i kön, 60, 59... Ett meditativt objekt. En äldre syssling till *Tunnelmusik*.

Dirge (for L.H.) skrevs i april 2001 till litteraturskribenten m.m. Lars Hagströms begravning i Caroli kyrka, för att användas vid begravningsgästernas avsked vid kistan. Eftersom dess uppgift var att vara lågmäld och värdig, och samtidigt flexibel i längd, skrev Hansen en långsam, tystlåten orgelsats som inte bara kan upprepas valfritt antal gånger utan även avslutas närhelst det är lämpligt. Titeln kan föra tankarna till Stravinskys lite kantiga men mäterliga *In memoriam Dylan Thomas* med undertiteln *Dirge-Canons and Song*. Också denna sorgesång är – som så ofta hos Peter Hansen – uppbyggt med kanonteknik.

I själva verket skulle nog en stor del av Hansens verk kunna tänkas bära just titeln *Dirge-Canon*; de flesta är elegiska till sin grundkaraktär, lågmälda och milda i klangen – mycket välgjorda men diskreta relieftapeter i varma, genomlysta jordfärger.